

Autoriteit Consument & Markt

Postbus 16326
2500 BH Den Haag

Datum 6 februari 2017 Eigenaar
Ons kenmerk 3979169 E-mail
Zaaknummer
Bijlage(n)
Onderwerp ontwerpbesluit Redelijke Termijn
Toegangsverzoeken

Geachte

Vervoer en Dienstregeling

Graag maakt ProRail gebruik van de door u geboden gelegenheid om haar reactie te geven op de conceptversie van het Besluit beantwoordingstermijn voor verzoeken om toegang tot en levering van diensten in een dienstvoorziening (hierna: het Besluit), zoals door u op uw website is gepubliceerd op 16 januari jl..

Bezoekadres

De Inktpot
Moreelsepark 3
3511 EP Utrecht

Postadres

Postbus 2038
3500 GA Utrecht

www.prorail.nl

De ACM geeft middels dit Besluit invulling aan de op haar op grond van artikel 70 lid 3 van de Spoorwegwet rustende verplichting om termijnen vast te stellen waarbinnen een exploitant van een dienstvoorziening een verzoek van een spoorwegonderneming om toegang tot, en levering van diensten in, de in punt 2 van Bijlage II van richtlijn 2012/34/EU bedoelde (bestaande) dienstvoorziening dient te beantwoorden.

ProRail heeft naar aanleiding van het door u gepubliceerde (concept) Besluit in de eerste plaats getoetst of de termijnen waarbinnen toegangsverzoeken beantwoord moeten worden voor haar uitvoerbaar zijn en in de tweede plaats hoe de verplichting tot het doen van een 'onherroepelijk aanbod' zich verhoudt tot hetgeen bepaald is in artikel 13 van de richtlijn 2012/34/EU en de in de Spoorwegwet opgenomen verplichtingen met betrekking tot de netverklaring.

Termijnen

In het (concept) Besluit maakt u onderscheid tussen enerzijds het vaststellen door de exploitant van een dienstvoorziening of een ontvangen verzoek 'voldoende gespecificeerd is' en anderzijds het doen van een 'onherroepelijk aanbod'. ProRail merkt op dat zowel in de Spoorwegwet als in de richtlijn 2012/34/EU een dergelijke onderscheid niet gemaakt wordt. Daarnaast merkt ProRail op dat de termijn van 5 werkdagen -zoals opgenomen in artikel 3 lid 1 van het concept Besluit - waarbinnen de exploitant van een dienstvoorziening moet vast te stellen of een toegangsverzoek van een spoorwegonderneming voldoende gespecificeerd is, met name voor de door ProRail aangeboden dienstvoorzieningen als bedoeld in Bijlage II, punt 2 onder a, (de toegang tot dienstvoorzieningen op stations) erg kort is.

De ruimte op stations is schaars en de levering van dienstvoorzieningen op stations kan dan ook direct van invloed zijn op reizigersstromen. Ondanks het feit dat het Besluit enkel ziet op bestaande dienstvoorziening die ProRail aanbiedt op stations, kan het toch zo zijn dat de doorstroming beïnvloed wordt bij het leveren van een specifieke dienstvoorziening. In bepaalde gevallen zal dan ook eerst een zogenaamde transfertoets plaats moeten vinden om te bezien wat de gevolgen voor de veiligheid van reizigers zouden kunnen zijn. Om te kunnen komen tot een gespecificeerde aanvraag en een passend aanbod met betrekking tot de toegang tot dienstvoorziening op stations blijkt in de praktijk dan ook vaak nauw overleg met de spoorwegonderneming die het verzoek indient noodzakelijk te zijn.

ProRail verzoekt u dan ook om de termijn genoemd in artikel 3 lid 1, voor wat betreft de (toegang tot) dienstvoorzieningen op stations, te verruimen tot 10 werkdagen dan wel een uitzonderingsgrond ten aanzien van de 5 werkdagen termijn in uw Besluit op te nemen. Het is overigens wel mogelijk om binnen 5 werkdagen nadat een spoorwegonderneming een verzoek om toegang tot een (bestaande) dienstvoorziening als bedoeld in Bijlage II, punt 2, onder a heeft gedaan in overleg te treden met de spoorwegonderneming, om zo tezamen met de spoorwegonderneming tot een voldoende gespecificeerd toegangsverzoek te kunnen komen.

De termijnen genoemd in artikel 3 lid 2 en artikel 3 lid 3 (voor zover relevant) van het Besluit lijken na een eerste analyse voor ProRail uitvoerbaar. Hierbij is het van belang dat de termijnen genoemd in artikel 3 uitsluitend zien op reeds bestaande (diensten en) dienstvoorzieningen. Voor verzoeken tot het leveren van nog niet bestaande (diensten en) dienstvoorzieningen is vanzelfsprekend vaak meer tijd nodig om te komen tot een (eventueel) aanbod.

Onherroepelijk aanbod

In het Besluit wordt de term 'onherroepelijk aanbod' gehanteerd (artikel 2 en artikel 3 lid 4). Zowel de Spoorwegwet (artikel 70 lid 3) als de richtlijn 2012/34/EU (artikel 13) zien niet op het geven van een redelijke termijn voor een "onherroepelijk aanbod" maar op een redelijke termijn van beantwoording van verzoeken. Er is een wezenlijk verschil tussen het doen van een onherroepelijk aanbod en het beantwoorden van een verzoek. Het beantwoorden van een verzoek is ruimer dan het doen van een onherroepelijk aanbod en ziet onder andere ook op het maken van procesafspraken over het tot stand komen van een aanbod (of afwijzing). ProRail verzoekt u dan ook om in uw Besluit aan te sluiten bij de tekst van de richtlijn 2012/34 EU.

Uit de toelichting bij het Besluit lijkt te volgen dat het 'definitieve antwoord' (algemeen deel toelichting onder 6) wel voorwaardelijkheden kan bevatten. U stelt daarbij vast dat deze voorwaardelijkheden onder meer veroorzaakt worden door afhankelijkheid van derde partijen bij bijvoorbeeld vergunningstrajecten en verbouwingen, en de op dat moment beschikbare kennis. Voor ProRail zijn dit zeer relevante voorbehouden. ProRail verzoekt u dan ook de mogelijkheid tot het toepassen van voorbehouden dan wel toepassen van voorwaarden bij het doen van een aanbod expliciet op te nemen in artikel 2 van het Besluit. Overigens is het ProRail niet geheel duidelijk of met een 'definitief antwoord' hetzelfde wordt bedoeld als met een 'onherroepelijk aanbod'. ProRail stelt voor om zowel in de bepalingen van het besluit als in de toelichting dezelfde terminologie te hanteren en daarbij aan te sluiten bij de tekst van de richtlijn 2012/34/EU (artikel 13 lid 4) waarbij het gaat om het beantwoorden van een verzoek.

ProRail vraagt zich tenslotte af hoe het onherroepelijke aanbod zich verhoudt met het juridische kader waarbinnen zij opereert. ProRail brengt immers jaarlijks een netverklaring uit waarin zij de voorwaarden en tarieven met betrekking tot (de toegang tot) alle door haar aangeboden diensten en dienstvoorzieningen opneemt. Deze tarieven en voorwaarden zijn geldig voor het betreffende dienstregelingsjaar waar de netverklaring op ziet. De tarieven worden jaarlijks berekend op basis van de kostentoerekeningsmethode en kunnen jaarlijks gewijzigd worden aan de hand van gewijzigde begrote kosten, gewijzigde kwantiteiten en indexering. De aldus berekende tarieven worden door ProRail jaarlijks gepubliceerd in de netverklaring en overeengekomen in de Toegangsovereenkomst.

Een 'onherroepelijk aanbod' zoals genoemd in uw Besluit kan in dat licht dan ook niet anders worden gezien dan als een aanbod voor ten hoogste een dienstregelingsjaar. ProRail verzoekt u dit dan ook het Besluit op dit punt te wijzigen en in het Besluit op te nemen dat het onherroepelijk aanbod van ProRail enkel geldt voor de periode van een dienstregelingsjaar.

ProRail is graag bereid bovenstaande nader toe te lichten in een gesprek.

